

Sygn. akt VIII C 529/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2023 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt VIII C 529/23

UZASADNIENIE

W dniu 29 sierpnia 2023 roku powód (...) Sp. z o.o. w W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanej M. B. powództwo o zapłatę kwoty 5.522,17 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 22 marca 2023 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 12 lipca 2022 roku pozwana – jako konsument, zawarła z VIA SMS PL (...) z o.o. umowę pożyczki pieniężnej, na mocy której udostępniono jej kwotę 4.000 zł. Przyznaną pożyczkę pozwana zobowiązała się spłacić wraz z prowizją (1.098,63 zł) i odsetkami kapitałowymi (23,67 zł) w oznaczonym w umowie terminie, czego nie uczyniła. Przed zaciągnięciem zobowiązania pozwana dopełniła wszelkich formalności związanych z utworzeniem konta użytkownika na portalu pożyczkodawcy i przesłała pozytywną weryfikację swoich danych oraz numeru rachunku bankowego. Pełnomocnik wskazał ponadto, że powód nabył przedmiotową wierzytelność w drodze umowy cesji.

(pozew k. 5-9v.)

W odpowiedzi na pozew pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pełnomocnik podniósł m.in. zarzut braku legitymacji czynnej powoda, wskazał, że pozwana nie ma i nigdy nie miała zadłużenia, zakwestionował ponadto wysokość roszczenia i jego części składowe.

(odpowiedź na pozew k. 36-37v.)

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku nikt się nie stawił.

(protokół rozprawy k. 56)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy z dnia 31 grudnia 2022 roku VIA SMS PL (...) z o.o.

w W. zbył wierzytelności pieniężne określone w załączniku (...) na rzecz (...). W treści w/w załącznika pod numerem 440 wymieniono wierzytelność opisaną w poszczególnych kolumnach w następujący sposób:

(...)-97; 2022-12-10; (...); 2022-07-12; 2022-11-09; 4000,00; (...),45; 23,67; 27,00; 0,00.

Następnie (...) w dniu 18 stycznia 2023 roku zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem było ustalenie zasad,

w oparciu o które nastąpi przeniesienie wierzytelności. W myśl postanowień umowy (§ 2 ust. 2), cedent przelewał na rzecz cesjonariusza wierzytelności wskazane

z umowy, a cesjonariusz te wierzytelności nabywał w całości, przy czym skutek przeniesienia własności wierzytelności następował pod warunkiem zapłaty przez cesjonariusza ceny określonej w umowie. Zapłata ceny miała nastąpić w terminie

3 dni po podpisaniu umowy (§ 3). W załączniku do umowy cesji wymieniono wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki numer (...) z dnia 12 lipca 2022 roku wraz z oznaczeniem jej wartości. Dowód zapłaty ceny nie został złożony do akt sprawy.

(umowa przelewu wierzytelności z załącznikami k. 21-25, k. 26-27)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako niezasadne, podlega oddaleniu w całości.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do M. B. wynikająca z rzekomo zawartej przez pozwaną w dniu 12 lipca 2022 roku umowy pożyczki w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie udowodnił, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanej od (...), wobec niewykazania, że spełnione zostały oznaczone w umowie cesji warunki zbycia wierzytelności, że umowa ta w ogóle przenosiła wierzytelność wobec pozwanej, jak również, że wierzytelność ta była przedmiotem pierwotnej umowy cesji. Przypomnienia wymaga, że zgodnie z dyspozycją

art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. Jest to jedynie zmiana podmiotowa stosunku zobowiązaniowego. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy przelewu, wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia (por. m.in. wyrok SA w Gdańsku z dnia 18 lutego 2020 roku, V ACa 656/19, L.; wyrok SA w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 roku, VII AGa (...), L.). Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że w pierwotnej umowie cesji zawartej

pomiędzy VIA SMS PL a (...), w treści załącznika D, przelewane wierzytelności zostały oznaczone wyłącznie poprzez podanie różnych ciągów liczb, z których jednak żaden nie jest numerem PESEL, a więc żaden z nich nie odnosi się w istocie do osoby dłużnika. Ten nie został także wymieniony z imienia i nazwiska. I tak, w odniesieniu do zaznaczonej przez powoda pod numerem 440 wierzytelności przedstawiono

ją w następujący sposób: (...) -97; 2022-12-10; (...); 2022-07-12; 2022-11-09; 4000,00; (...),45; 23,67; 27,00; 0,00. Można jedynie zgadywać! (w załączniku nie podano, co oznaczają liczby w poszczególnych kolumnach), że wierzytelność ta wynika z umowy o numerze (...) albo (...), która została zawarta w dniu 12 lipca 2022 roku, że obejmuje ona roszczenia w kwotach 4.000 zł, 1.058,45 zł, 23,67 zł, 27 zł. Brak jest natomiast w omawianym załączniku danych, które pozwoliłyby powiązać w/w wierzytelność z osobą pozwaną. Co istotne, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia, w poczet materiału dowodowego nie została załączona umowa pożyczki, z której powód wywodzi swoje żądanie. Powód w pozwie nie wskazuje nawet jej numeru, a jedynie podaje jej datę (12 lipca 2022 roku) oraz kwotę pożyczki (4.000 zł). Rzecz w tym, że w tej dacie pożyczkodawca mógł udzielić wielu pożyczek na kwotę 4.000 zł. Także załącznik do drugiej umowy cesji został sporządzony wedle powyższych kryteriów z tą jedynie różnicą, że sprecyzowano w nim, co oznaczają liczby w poszczególnych kolumnach. Nie zmienia to jednak oceny, że z obu tych załączników daje się ewentualnie wywieść wyłącznie wnioski, że przedmiotem cesji była wierzytelność z umowy pożyczki z dnia 12 lipca 2022 roku opiewającej na kwotę 4.000 zł, z tytułu której powstało zadłużenie w łącznej wysokości 5.109,12 zł obejmujące poza kapitałem pożyczki prowizję oraz odsetki umowne i karne, z datą wymagalności 12 października 2022 roku. Brak jest natomiast jakiegokolwiek dowodu na to, że wierzytelność ta przysługiwała poszczególnym cedentom wobec pozwanej. Niezależnie od powyższych rozważań przypomnieć należy, że w myśl postanowień umowy cesji z dnia 18 stycznia 2023 roku, zbycie wierzytelności następowało pod warunkiem zapłaty ceny, która podlegała uiszczeniu w terminie

3 dni od dnia zawarcia umowy. Strony umowy cesji uzgodniły tym samym przesunięcie skutku rozporządzającego w stosunku do dnia zawarcia umowy, co stanowi odstępstwo od zasady podwójnego skutku umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności polegające na powiązaniu tego skutku dopiero z zapłatą ceny, które to rozwiązanie jest dopuszczalne w świetle przepisu art. 510 § 1 k.c. mającym charakter dyspozytywny (por. m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia

17 lutego 2015 roku, VI ACa 226/14, L.). Dopóki więc powód jako nabywca nie uiszczył ceny nabycia wierzytelności, nabycie to nie nastąpiło. Dla wykazania skutecznego przejścia wierzytelności niezbędne było zatem przedłożenie bądź dowodu zapłaty ceny przez cesjonariusza, bądź też oświadczenia o zapłacie ceny i przejściu wierzytelności sporządzonego przez cedenta po ziszczeniu się warunku, o którym mowa wyżej. Żaden z rzeczonych dokumentów nie został jednak załączony do akt sprawy, w konsekwencji nie sposób uznać, aby powód udowodnił w sposób nie budzący wątpliwości, że nabył ze skutkiem prawnym wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki z dnia 12 lipca 2022 roku. Wyjaśnienia wymaga, że wykazanie nabycia wierzytelności w drodze umowy przelewu wymaga przedłożenia kompletnej umowy przelewu oraz wykazania wypełnienia jej warunków, w szczególności zapłaty ceny nabycia, o ile przeniesienie wierzytelności zostało powiązane z zapłatą ceny. Nabycie wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi także, co jest zresztą oczywiste, złożone do akt zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności, które to pismo może zostać potraktowane, co najwyżej wyłącznie w kategoriach dokumentu prywatnego. Jedynie na marginesie zauważyć należy, że w aktach sprawy brak jest dowodu, nie tylko doręczenia wskazanego pisma stronie pozwanej, ale choćby dowodu jego wysłania (nadania).

W świetle powyższych rozważań wyłącznie na marginesie podnieść należy, iż roszczenie dochodzone na gruncie niniejszej sprawy w ogóle nie zostało udowodnione. Powód twierdził, że roszczenie to znajduje swoje źródło w umowie pożyczki z dnia 12 lipca 2022 roku. Strona powodowa nie przedstawiła jednak jakichkolwiek dokumentów, z których miałyby wynikać kwota składająca

się na żądanie pozwu, w szczególności do akt sprawy nie została złożona umowa zawarta rzekomo pomiędzy pozwaną a VIA SMS PL. (...) jest także dowodu na spełnienie świadczenia przez pożyczkodawcę, tymczasem zgodnie ze stanowiskiem judykatury kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot

pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił. W konsekwencji Sąd uznał, że powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia, nie przedstawił bowiem żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że przedstawienie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie, a najpóźniej na pierwszej rozprawie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10 lipca 2003 roku, I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389).

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwana ma obowiązek zapłaty na jego rzecz, jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł, na którą złożyło się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika pozwanej w stawce minimalnej.